

HEROLDEN

MEDLEMSBLAD FOR SCT. GEORGS GILDERNE I ÅRHUS

71. ÅRGANG NR. 9

DECEMBER 2013

1/7. GILDE

Mandag d. 2. december kl. 18.00.
Julemøde hos Edel på Balagervej 90 i Viby. Afbud til Edel, og husk nu den lille gave til pakkelegen.

2. GILDE

Lørdag d. 30. november kl. 12.30.
Julefrokost. Indbydelse er udsendt.
Søndag d. 1. december kl. 10.30.
Fredslyset bæres ind i Møllevangskirken.
Søndag d. 15. december kl. 10.00.
Fredslyset bæres ind i Hasle Kirke.
Fredag d. 10. januar.
Stadsgildets nytårsgildehal.
Se nærmere i Herolden.
Mandag d. 27. januar kl. 19.30.
Gildehal. Indbydelse udsendes.

4. GILDE

Mandag d. 9. december.
Julestue i Langenæskirken.
Mandag d. 17. februar kl. 19.00.
Gildehal i Langenæskirken.
"Fra Montenegro til Mols"
v/ Mila Pajovic

5. GILDE

Mandag den 9. december kl. 18.00.
Julefest i Egå Sognegård.
Fredag den 10. januar kl. 18.00.
Nytårsgildehal i Langenæs kirkens lokaler. Se nærmere i Herolden.

6. GILDE

Mandag d. 2. december kl. 19.30.
Julegildemøde.
Mandag d. 10. januar.
Nytårsgildehal (Annonce i Herolden).
Mandag d. 3. februar.
Gildemøde.

8 GILDE

Søndag d. 1. december.
Fredslyset bringes til Ellevang Kirke.
Søndag d. 8. december.
Juleturen går til Den Gamle By.
Nærmere følger.
Fredag d. 10. januar
Stadsgildets nytårsgildehal.
Se Herolden.

9. GILDE

Onsdag d. 4. december kl. 18.30.
Julemøde, husk gave.
Fredag d. 10. januar
Nytårsgildehal v/6. Gilde.
Se nærmere i Herolden
Onsdag d. 22. januar kl. 18.30.
Gildehal m/optagelse & indsættelse.
Eftergildehal v/Tage Hansen

FRIMÆRKELAUGET

Der er ikke møde i december måned, så alle ønskes hermed en glædelig jul.
Torsdag d. 16. januar.
Året starter som sædvanlig med den traditionsrige takkefest. Nærmere om tid og sted følger separat.

Optagelse:

11-11-13. Gitte Olesen, 5. Gilde
Brobjerg Parken 21, 1. 8250 Egå.
Tlf. 86 22 67 41,
mail: gmo@webspeed.dk

Fødselsdage:

04-12-13 Kaj Andersen, 4. G. 85 år.
01-01-14 Else Hansen, 4. G. 75 år.
10-02-14 Hans Jørn Hansen,
4. G. 75 år.

Nytårsgildehal 2014

Århus Stadsgilde inviterer til nytårsgildehal.

Arrangeres af 6. Gilde.

**Fredag den 10. Januar 2014 kl. 18.00.
Langenæs kirkens lokaler, Kirkedammen 2, Aarhus C**

Program:

Kl. 18:00 Vandrehal.

Kl. 18:30 Nytårsgildehal ved Stadsgildet.

Kl. 20:00 Eftergildehal med festmiddag og underholdning.

Kuvertpris 195,00 kr.

Indbetaling til Danske Bank:
reg. nr. 1551, konto nr. 3631448054.

Husk at angive navn og gilde på indbetalingen.

Bindende tilmelding senest den 15. December 2013.

Drikkevarer kan købes på stedet.

På glædeligt gensyn.
6. Gilde

Per Stig Møller og Kaj Munk

145 betalende deltagere havde fundet vej til Konferencsalen i Storcenter Nord tirsdag den 5. November. Halvdelen var gildebrødre, mens de øvrige gæster var kommet alene for at høre aftenens helt uovertrufne fortæller, Per Stig Møller, berette om digterpræsten Kaj Munk.

Foredragsholderen fastholdt os i åndeløs lytten i mere end en time, hvorefter en vokalgruppe betog tilhørerne med tre sange af Kaj Munk. Publikum kunne derefter stille spørgsmål til Per Stig Møller.

Benny Aros havde påtaget sig opgaven som konferencier. Benny styrede os igennem programmet på formidabel vis.

Der var deltagere fra Vojens, Christiansfeld, Vedersø og vore nabodistrikter. Den forudgående kampagne med opslag og annoncer havde gjort sit til, at så mange deltagere mødte frem. Det er min overbevisning, at alle også gik tilfredse hjem.

Sct. Georgs Gilderne i Aarhus viste synlighed i et arrangement af høj kvalitet.

khj

REFERATER

1./7. GILDE

Referat fra 50 års jubilæum i 1./7. Gilde. Jan bød velkommen til 7. gildes 50 års jubilæum, som blev afholdt på Tranbjerg Kro. Vi blev trakteret med en rigtig dejlig menu. Speciel velkomst til gæsterne stadsgildemester Kjeld Hedelund Jørgensen og til gildemester Ulla Charles 10 gilde. Vi sang en velkomstsang til melodien: ”Velkommen lærkelil”.

Edel kunne fortælle om 7. gildes historie. Dette er ikke et eventyr, men en sand historie, sagde Edel, som bl. a. kunne fortælle at i 1960erne blomstrede gilderne. I 1963 var der 103 gildebrødre i 3 gilde, og derfor besluttede Edel og GM Kaj Skærbæk at starte 7 gilde med 24 gildebrødre.

Ib Severinsen blev indsat som gildemester, Nene som kansler og Tage Johansen som skatmester. Efterhånden var der i 1973 kun 3 gildebrødre tilbage i 3 gilde, og Edel gik over til 7. gilde, som trivedes vældig godt. I de sidste 50 år har der været 13 forskellige gildemestre, hvor Edel var den 12. gildemester, men fortsatte udover 6 års reglen til i alt 12 år. Der blev givet en dispensation pga. frykten for gildet evt. skulle lukke. Med Jytte Fink som kansler i 14 år var det ikke noget problem, for Jytte havde styr på alt. De fleste af os er kommet godt op i årene, og til trods herfor er mødeprocenten næsten 100. Edel nævnte også det gode samarbejde vi har med 4. gilde, hvor vi deltager i deres gildehaller.

Stadsgildemester Kjeld Hedelund kunne bl. a. fortælle, at til trods for at medlemmerne bliver færre i gilderne, er der stadig gilder der er meget vedholdende, og at medlemsskaber er livslange. Der er efterhånden færre medlemmer i gilderne. Derfor tænkes på, at der efter nytår afholdes et møde med gildeledelserne, hvor det skal drøftes om evt. at slå gilder sammen, men der er ingen aktuelle planer herfor.

Omkring 2,5 – 3 millioner kr. uddeles årligt til donationer. Før i tiden oprettede Sct. Georgs gilderne børnehaver, men det har ikke kunnet fortsættes. Hedelund mente at Edel sagtens kunne fortsætte 12 år mere som GM. Men det tror jeg nok hun betakker sig for.

Ulla Charles kunne fortælle, at hun blev optaget i 7. Gilde for 34 år siden, og altså nu i 10 gilde, og i øvrigt ønskede os alt held og lykke i fremtiden.

Vi sluttede af med at synge: ”Minderne står i erindringens billed” til melodien: ”Blæsten går frisk over Limfjordens vande...”

Sluttelig blev vi enige om at holde en ny fest om 1½ år, når Nina fylder 100 år.

ofk

4. GILDE

Mandag d. 21. oktober bød gildemester Jette Jørgensen (JJ) velkommen til gildemøde i Langenæs Sognegård, og en speciel velkomst til aftenens foredragsholder Svend Rabøl Jørgensen (RØS), en skolekammerat til Gitte Lindvald.

JJ takkede for input til den nye

sangbog, og oplyste endvidere at hun havde materiale til Dansk Flygtninges Hjælp indsamling d. 10. november, hvis nogen skulle være interesseret. JJ kunne endvidere berette, at hun havde været til landsgildeting på A. P. Møller skolen i Schlesvig, en meget flot skole, der havde været forslag fremme om landsgildeting hvert år, men det var blevet nedstemt og fra 1. juli 2014 stiger kontingentet til landsgildet fra 93 til 95 kr.

JJ henviste i øvrigt til det kommende referat i Herolden. D. 10. oktober havde Jette, Elisabeth og Kjeld besøgt Kaj Andersen på Caritas i anledning af hans 60 års gildejubilæum, hvilket Kaj var blevet meget glad og rørt over, og undtagelsesvis havde Kjeld sendt en lille artikel og et flot billede til Herolden, som vi nok alle sammen har set på nuværende tidspunkt.

Til sidst kunne JJ endnu en gang byde Svend Rabøl Jørgensen velkommen og gav ordet til Svend.

Svend blev uddannet jetpilot i 1963 og kom et par år senere til at flyve med Sikorsky helikopter og herefter sjanghaget af Maersk Air til at flyve til platformene ud for Esbjerg. Efter 25 år blev det overtaget af et engelsk firma, og RØS begyndte 55 år gammel at flyve redningshelikopter på Grønland, 3 uger hjemme, 3 uger på Grønland.

Byerne ligger langs kysten og efter selvstyret har alle byerne fået grønlandske navne, og der er ikke 2 byer, der er forbundet med hinanden, ingen veje mellem byerne eller bygderne. Grønland er verdens største ø, dækket af indlandsis med 18 byer og 60 bygder. Man kan kun flyve til

Grønland, der er 4 timers tidsforskel, og så så vi en lille film fra cockpittet i et fly, der flyver til Grønland med den helt fantastiske udsigt, når man lægger an til landing.

Som RØS sagde Grønland er smuk i godt vejr, men kan også være meget barsk. Herefter så vi en meget smuk film om Grønland, næsten en reklamefilm, bl.a. fra Sydgrønland, hvor de dyrer kartofler og gulerødder og har får. I sommerperioden er der mange krydstogtskibe, hvor der er planlagt vandreture fra skibet, en meget smuk turistfilm. Vi så billeder af Sikorsky helikopteren, noget gammelt skrammel som RØS sagde, men det virker. Der er plads til 25 passagerer, det værste at flyve med er geologer, for de har alle næsten 50 kg sten med, når de skal hjemad.

Bl.a. fløj RØS turister ind over fjeldet, og vi så en meget, meget smuk film fra en sådan tur. Vejrforholdene kan en meteorolog ikke altid sige noget om, men de siger flyv turen, og fortæl os, hvordan vejret er. RØS havde også været på en redningsaktion til Canada, hvor man kan gå på trofæjagt – inuitterne i Canada får et bloktilskud, og skal klare sig selv, men det kan de ikke, og derfor udsteder de trofætegn med hund og slæde.

I en weekend ville et selskab på 6 personer gerne hentes, da der var kommet en revne i isen, og de kunne ikke komme til land og udsende mayday. De skulle have en kran med og måtte derfor flyve til Jakobshavn i snevejr for at få en kran installeret, RØS havde en GPS på et lommelygtebatteri, og havde heller ikke noget kort, men så tegnede han selv et, så det var meget primitive forhold, måtte

tanke op 2 gange første gang for 13.000 kr, så det var heller ikke nogen billig tur, heldigvis havde de 6 mænd tændt ild til snescooteren og de fandt dem således på røgen, og de blev reddet alle mand med samt deres 13 slædehunde, således en lykkelig slutning på et meget spændende og interessant foredrag.

I pausen fik vi lækkert tag selv bord med ost og hjemmelavet paté. Efter pausen var der spørgsmål til RØS, som han besvarede på bedste vis, men som han sagde, er der også en negativ side ved Grønland, på Grønland er det enten godt eller dårligt, der er sjældent noget midt i mellem, 20% under 30 år på Grønland har forsøgt selvmord. Vi sluttede af med en smuk film af en tur med Sikorsky S-61 til Jakobshavn. Til allersidst sang vi en sang på grønlandsk "Kalaallit nunaat" - Landet hvor menneskene bor på melodien "Barndommens land".

Birthe.

6. GILDE

Gildemødet den 4. november skulle holdes ude i byen. Indkaldelsen lød næsten som "Henne om hjøme nede i kælderen", nej det var ikke et listigt værtshus, nærmere en hule med mange finurlige ting spredt rundt i lokalerne.

Aftenens emne "Øllets fantastiske historie" og til at fortælle os om det var Benny Aros kommet.

Helge bød velkommen og gav ordet til Benny, som startede med at iklæde sig skjorte, forklæde og hat. som er det kostume, der bæres af

bryggerlaugets medlemmer i Den gamle by.

Den øl, som brygges af lauset, må ikke sælges på stedet, så det er øl fra andre bryghuse, som sælges på museet. Øl brygges på malt, humle, vand og gær, og har eksisteret så længe, der har været landbrug.

Benny Aros tog os med på en lang rejse gennem gamle kulturer. På tavler med skrifttegn tydede man tegn på ølbrygning. Babylonierne lavede lov om brygning. Egypterne bryggede efter en gammel opskrift og drak øllet med sugerør.

De gamle jøder bryggede øl, grækerne lærte af egypterne, romerne bryggede men kaldte øl en barbarisk drik. Germanerne og gallerne fulgte efter.

I Danmark lavede man øl i Oldtiden. Moesgaard museum har gjort fund fra næsten 5000 år tilbage. I Egtvedpigens grav er fundet et kar, som formentlig har indeholdt øl - måske hvidtøl.

Vikingerne drak bravt øl såvel som mjød og brugte det i madlavning. Munkene byggede de første hoteller og bryggede sikkert også, hvilket man også gjorde på gårdene, hvor det skete i bryggerset.

I Renæssancen 1400 og 1500 tallet blev bryggererhvervet skabt. Man drak meget øl, for vand blev man syg af. Louis Pasteur opfandt pasteuriseringen.

Brygger J. C. Jacobsen overtog sin fars hvidtølbryggeri, tog til udlandet og studerede ølbrygning og fremstillede, som den første bayerske øl på bryggeriet Carlsberg i Danmark.

Frem til nutiden. Der er lukket bryghuse, nogle er fusionerede, og

der er opstået mange små mikrobryggerier 4-5 alene i Århus.

Tak til Benny Aros for en god og spændende rejse om og med øl, som vi smagte på fra et af de lokale bryghuse.

Arrangerende gruppe serverede skipperlabskovs efterfulgt af kaffe og chokoladecake.

Efter en sang skiltes vi og gik op i mørket.

Tove

8. GILDE

Det har været en lidt stille tid med egne arrangementer i 8. Gilde – men vi har været på udebane hos vore gode venner i 5. Gilde.

Den 14. oktober var vi således til gildehal, og det var fhv. gildemester Erik Ravn, der forestod denne del af aftenen.

I eftergildehallen mødte vi præsten Anders Bonde, der bor i Hevring, og som fortalte om oplevelser og pud-sigheder fra sit spændende og farverige liv, dels som præst, provst, en tid også fængselspræst. Sideløbende også landmand samt forfatter og nu i gang med at skrive sine erindringer, som med titlen ”Mands minde” ikke mindst omfatter hans forældre generation og sammenhængen til den øvrige familie. Livet på Djursland op gennem 50’erne og videre frem.

Det skal naturligvis også nævnes, at vi søndag den 10. november, med et seks mands team og 42 frem-mødte indsamlere i alle aldre, fik hentet godt og vel 51.000 kroner til Dansk Flygtningehjælps landsindsamling, i området Risskov/fedet. Det er jo pænt mere end de 1000 kroner hver

indsamler i gennemsnit samler sammen, landet over.

Mandag den 11. november var vi så til en meget hyggelig og flot 25 års jubilæumsfest hos 5. Sct. Georgs Gilde, Egå, som er gildets fulde navn, og som vi 8. Gilde er modergilde til.

Efter vandrehallen i sognegården var der festgildehal i Egå Sognekirke, hvis historie går helt tilbage til 1100 tallet. Sange og salmer blev ledsaget af orgelmusik, og under gildehallen var der optagelse af et nyt medlem. Gildemester Henning Holck, der nu for anden gang står i spidsen for gildet, aflagde sin gildemestertale og fhv. gildemester Viggo Pedersen holdt 5 minutter Sct. Georg.

Præst og barselsvikar Lene Dahl-Hansen, mangeårig KFUK spejder, havde også ordet under gildehallen.

Festlighederne i Sognegården blev kørt med et omfattende program med adskillige taler og sange, udde-ling af 25 års nålen til de der var med fra gildets start 1988(ca. en tredjedel af den nuværende medlemskreds), forskellige konkurrencer samt underholdning af trubaduren, Niels Kanstrup. En festlig buffet var prikken over i’et.

Foruden medlemmer fra 8 Gilde var også hele stadsgildeledelsen med som gæster. En dejlig aften, som vi i 8. Gilde nød at deltage i.

Der er naturligvis godt gang i vore tre grupper, hvor der bliver arbejdet med spændende emner.

/Frits

9. GILDE

9. Gilde tog til Ghana onsdag den 9. oktober.

Det var igen Grethe Strange, der har været ude at rejse og denne aften viste billeder derfra.

Når Grethe er ude at rejse, oplever hun altid det hele fra en anden vinkel end fra en almindelig charterturists side. Og denne anden vinklen gør altid hendes rejseberetninger anderledes og dermed interessante.

"Vores udsendte medarbejder" var denne gang i Ghana. Turen var arrangeret af "Den dansk-vestindiske forening". Hvordan i alverden kan det hænge sammen? Jo, på denne måde sluttede de trekanten: Danmark – Ghana - De Dansk Vestindiske Øer. Ghana er jo stedet, hvorfra de mange, mange sorte mennesker blev sendt til Sct. Croix, Sct. Thomas og Sct. Jan, hvor de blev solgt til slaveri på de mange plantager her.

På turen så Grethe utallige forte og borge, dels bygget af danskerne, dels af portugiserne og englænderne. Mange er i dag ruiner eller blev brugt i statslige sammenhæng. Tænk, der ligger et Christiansborg i Ghana. Generelt var de ikke i så god en forfatning som fortene på Sct. Croix eller lige så åbne for turister.

- Her, i Ghana, er et spændende stykke danmarkshistorie, som man ikke kan være stolte af i dag. Grethe fortalte løst og fast om rejsen i dette land ved Guldkysten: De hellige aber, der blev begravet på deres egne kirkegårde, store naturoplevelser, de mange, mange spor fra vores forfædre etc. En ting, som jeg især hæftede

mig ved, var, at de mange kristne her kunne leve i god daglig samdrægtighed med de få muslimer og de mange lokale ureligioner. Til kaffen serverede Grethe chokolade fra Ghana. Her har man en stigende kakao produktion og chokoladefabrikation. Den ghanesiske chokolade smagte, som vores. Men konsistensen! Helt, helt anderledes end den vi kender her til lands!

Birgit

9. Gilde havde en JUNIK aften med René Skau Björnsson d. 23. oktober. For et stykke tid siden skrev René Skau Björnsson i en af sine klummer i "Stiften", om det levende danske sprogs underfundige forandring i denne tid. Forandringen viser sig bl. a. ved en "engelsk lydende" stavemåde af fremmedord og masser af forkortelser. Det er især unge på chatten, der gør det. Det kaldes akronymer.

Det ville vi gerne høre om i 9. Gilde og tog derfor kontakt med René S. B. På spørgsmålet om, hvornår, lød svaret ASAP! Derfor, OMG! - til at være så tæt på Fellowship day. Beklageligvis.

Vi, der var der denne aften, havde en herlig aften. Vi GGG og lyttede også med stor eftertænksomhed til Renés foredrag. Og -"Vi", er os fra 9. Gilde + gæster fra andre gilder – deriblandt, stadsgildemesteren.

René fortalte først lidt om sig selv: han var mønsterbryder (og måske derfor har han en så stor forståelse for samfundets borgere, der ikke har de bedste odds til et godt liv!), læst på AU, siddet i Århus Byråd og i Folketinget. Her har han altid været i

sociale udvalg og er stadig i dag dybt engageret i mange foreningers bestyrelser, der først og fremmest har med børns vilkår at gøre.

Jeg bemærkede, at René flere gange gav udtryk for, at mange politikere havde glemt deres partis værdier og holdninger. Mange var levebrøds-politikere, slet og ret.

Ovenfor har jeg forsøgt at z'te forskellige nye danske ord ind i mit referat (så det er ikke slå fejl!). Nedenfor kommer en ordforklaring.

Det nye danske sprog, som René kender bl.a. det fra sine børn, minder mig meget om spejdertidens kodesprog på et løb, ik'?

Hvis du vil vide mere om René Skau Björnsson, så kan du google ham med stort held.

Kilde: Den store – Gyldendals åbne encyklopædi.

Ordforklaring: Junik = unik, ASAP = as soon as possible - Så hurtigt som muligt,

GGG = griner godt og grundigt, Z'te = sætte, OMG! = Oh, my Good!

Birgit

Denne måneds forside.

Denne måneds forsidemotiv stammer fra et postkort sendt til Skive i 1945, porto 15 øre.

Det drejer sig tilsyneladende om en gengivelse af et maleri, derfor den lidt grynede finish.

Kortet er udgivet af Det Danske Spejderkorps og tilsendt bladet af Hans Fink, 1./7. Gilde.

HEROLDEN

udkommer næste gang

ca. 1. februar 2014.

Deadline 15. januar.

Redaktør Ole Andreasen,

Grøndalsvej 170,

8260 Viby J.

Telefon 24 63 82 95

E-mail: herolden@mail.dk

Mange forestiller sig, at næsten alle vore juleskikke har rod i den ældste danske bondekultur, men sådan forholder det sig nu ikke. Flere af de traditioner, som vi forbinder med begrebet »gammel-dags dansk jul« har i virkeligheden ikke været kendt og udbredt her i landet i mere end knap et par hundrede år:

Adventskransen - den runde grankrans med fire lys - før man rigtig hører om den i Danmark. skal man helt op til første verdenskrig, I 1915 blev der ophængt en adventskrans i Set. Nikolai Kirke i Åbenrå, hvor man traditionen tro hvert år siden har haft en adventskrans tændt på søndagene op til jul; men først i 30'erne blev adventskransen almindelig i private hjem.

Nissen er en af de ældste skikkelser i folketroen, men julenissen i »moderne udgave« kendes først fra midten af forrige århundrede. Det samme gælder julemanden, der i nyere tid ofte er blevet sidestillet med nissen som gaveuddeler m.v. Før ca. 1850 var nissen kun kendt som (helårs) gårdbo, men med den samme krops-bygning og påklædning: en skægget mandsling, iklædt spids rød hue, gråt tøj samt træsko.

Juletræets oprindelse kan spores helt tilbage til det gamle Livonien Her opstillede man det første Juletræ i 1441. Det pyntede Juletræ dukkede dog først op i 1510 i Riga. En historie fortæller, at Martin Luther stillede et grantræ op i sit hjem og satte stearinlys på grenene som sindbillede af stjernerne, der blinkede mellem grenene på skovens træer. I 1605 skrev en ubekendt forfatter fra det sydlige Tyskland om skikken med at sætte grantræer i stuerne juleaften pyntet med roser af papir og æbler, oblater, flitterguld og sukker.

HEROLDENS
Læsere ønskes
en glædelig jul
og et godt nytår.

Vinterbillede hentet på www.danmarkguide.dk